

Hilde Crevits

Vlaams minister van
Onderwijs

Commissie Onderwijs
15 juni 2017

Masterplan Scholenbouw

Eerste
voortgangsrapportage

Vijf strategische doelstellingen masterplan

1. Het bestaande onderwijspatrimonium vernieuwen

2. De onderwijscapaciteit uitbreiden

3. Alternatieve financieringsbronnen aanboren

4. De focus leggen op schoolgebouwen van de toekomst

5. Langetermijnplanning en een beheersmatige aanpak bevorderen

1. Bestaand onderwijs- patrimonium vernieuwen

1.1 De achterstand aanpakken

1.2 Bouwdossiers efficiënt behandelen

1.1 Achterstand aanpakken (1)

Regulier subsidiebudget (inclusief capaciteitsmiddelen)

DBFM-programma 'Scholen van Morgen'

Extra klimaatmiddelen

Nieuwe projectspecifieke DBFM-overeenkomsten

Nieuw systeem van huursubsidies

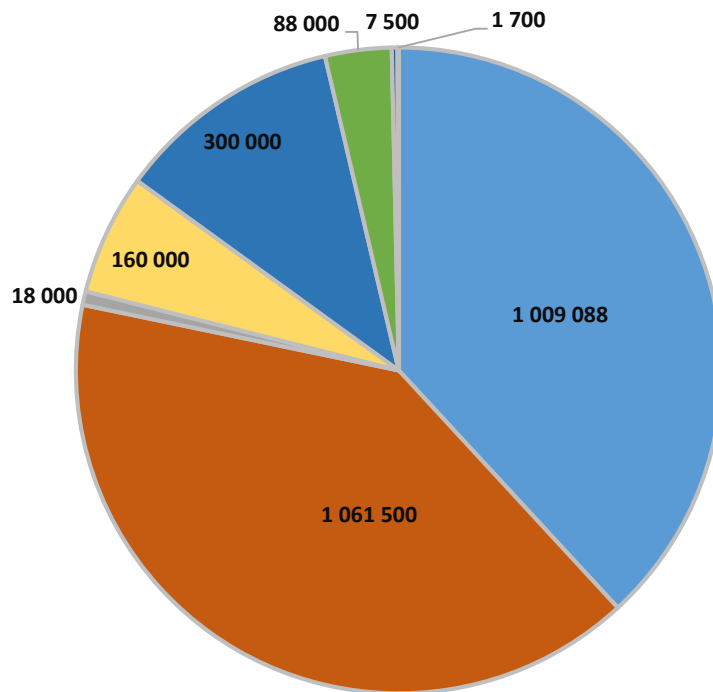
Asbestverwijdering in scholen

Delen van schoolsportinfrastructuur

Totaal: 2,6 miljard euro

1.1 Achterstand aanpakken (2)

Totaal investeringsvolume 2015-2017 2,6 miljard euro
(uitgedrukt in duizend euro)

Regulier subsidiebudget

Klimaatmiddelen

Nieuwe projectspecifieke DBFM-overeenkomsten

Asbestverwijdering in scholen

Bouw DBFM Scholen

Inbreiding DBFM 'Scholen van Morgen'

Huursubsidies overeenstemmend investeringsvolume

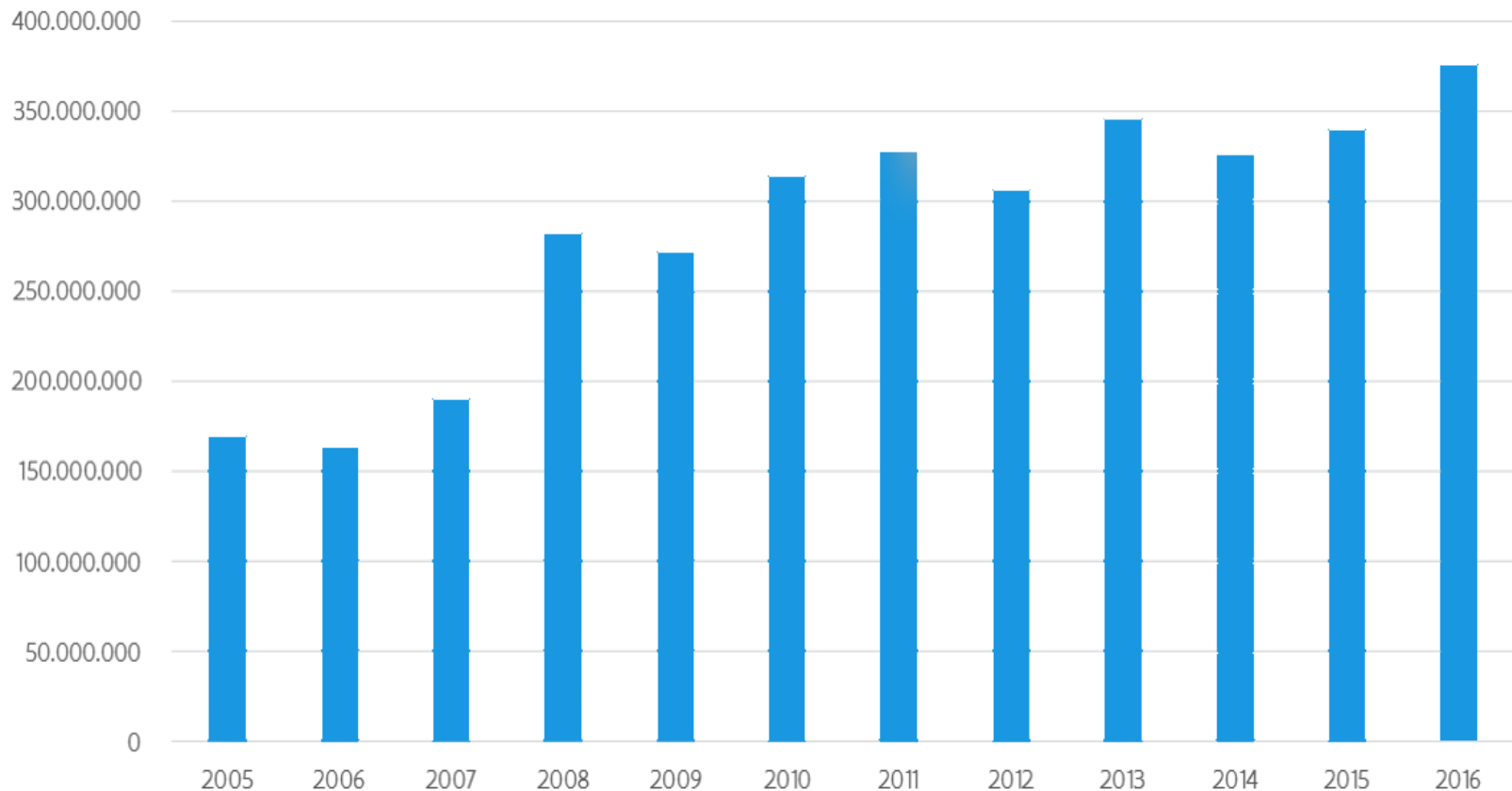
Project 'delen van schoolsportinfrastructuur'

Vlaamse
Regering

1.1 Achterstand aanpakken (3)

Totale aanbestedingen reguliere scholenbouw (AGION en GO!, excl. BTW)

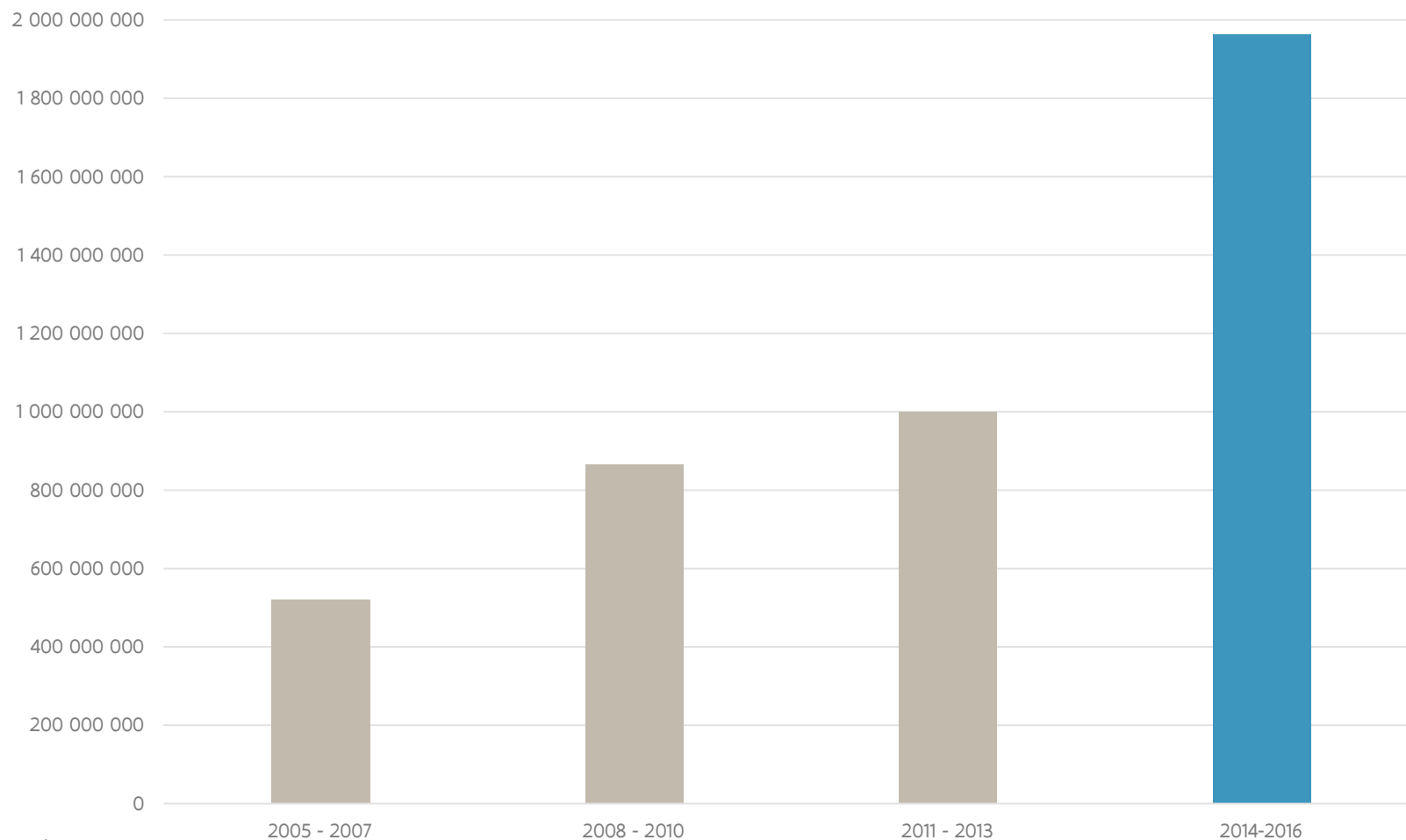

Aanbestedingen reguliere scholenbouw 2016: op hoogste niveau ooit

1.1 Achterstand aanpakken (4)

Totale aanbestedingen scholenbouw (regulier én DBFM, excl. BTW)

1.2 Bouwdossiers efficiënt behandelen (1)

- ▶ Algemeen
  - Voor het eerst vereenvoudiging subsidieprocedures en dossierbehandeling AGION gerealiseerd
  - Nieuw beoordelingssysteem rangschikking lijst ingediende subsidieaanvragen: werkpunt RVB AGION
- ▶ Concreet:
  - **Rationalisatie** vele (uitzonderings)procedures
  - Van 13 naar 8 uitzonderingsprocedures
  - **Vereenvoudiging** dossierbehandeling AGION
  - Overgangperiode (tot 1/07/2016 en 1/12/2016)

1.2 Bouwdossiers efficiënt behandelen (2)

- ▶ Hervorming procedures en dossierbehandeling
  - Groot eenmalig aanzuigefect (1.117 aanvragen in juni 2016!)
  - Bewijs van een structurele hervorming
  - Nu terugval dossiers via ‘verkorte procedure’
  - Ambitie: structureel **meer middelen vrijmaken voor standaarddossiers** (consistente bouwprojecten)

2. Onderwijs- capaciteit uitbreiden

2.1 Capaciteitsproblematiek opvolgen en een structurele oplossing uitwerken

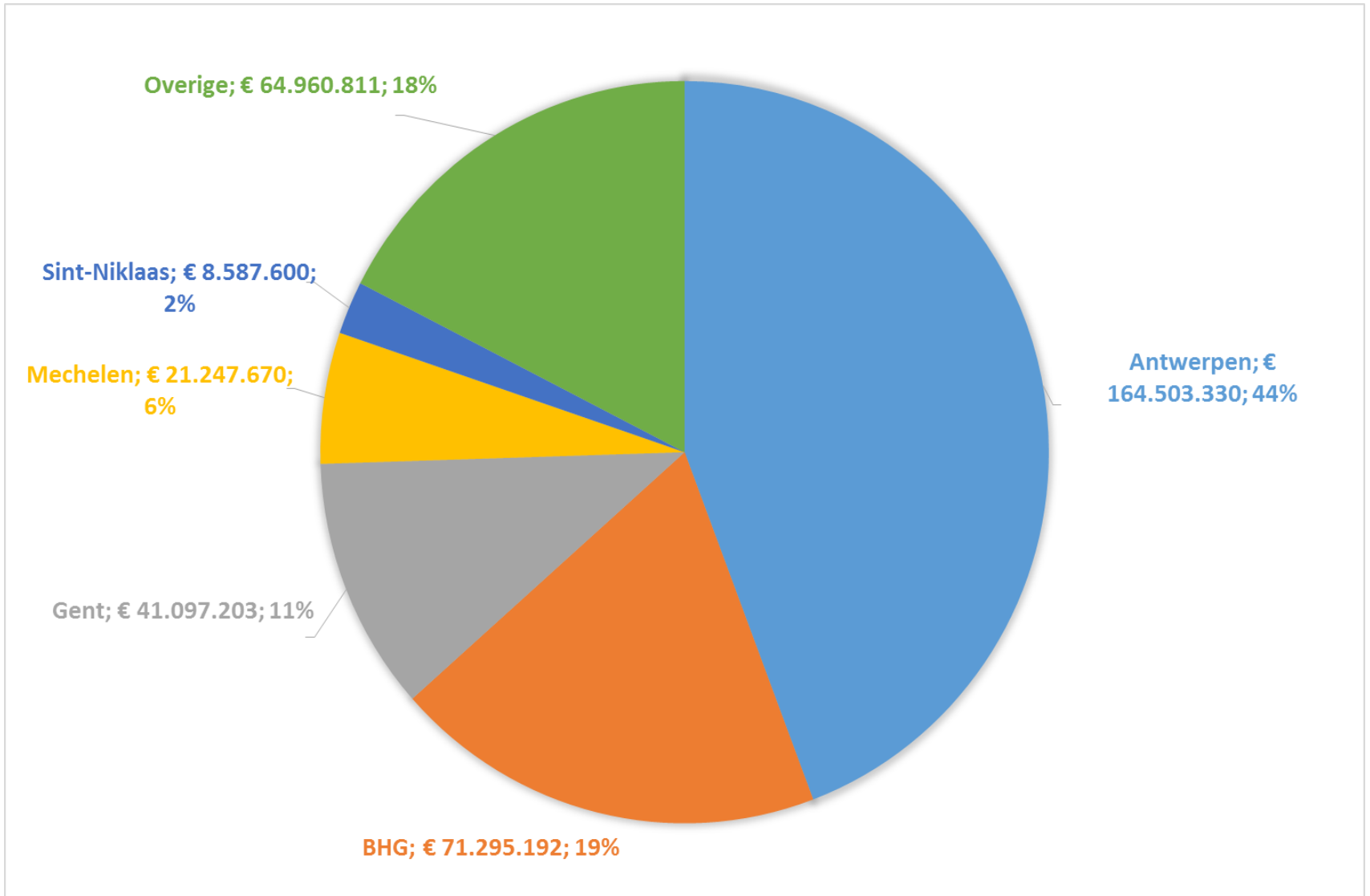
2.1 Capaciteitsproblematiek opvolgen en een structurele oplossing uitwerken (1)

- ▶ Capaciteitsmonitor schoolinfrastructuur 2015
- ▶ Meerjarenplanning vanaf 2016
- ▶ 150 miljoen euro capaciteitsmiddelen (2016-2018): goed voor 13.146 extra plaatsen

Aandeel in toegekende capaciteitsmiddelen periode 2010 – 2018 (totaal 371,7 miljoen)

2.1 Capaciteitsproblematiek opvolgen en een structurele oplossing uitwerken (2)

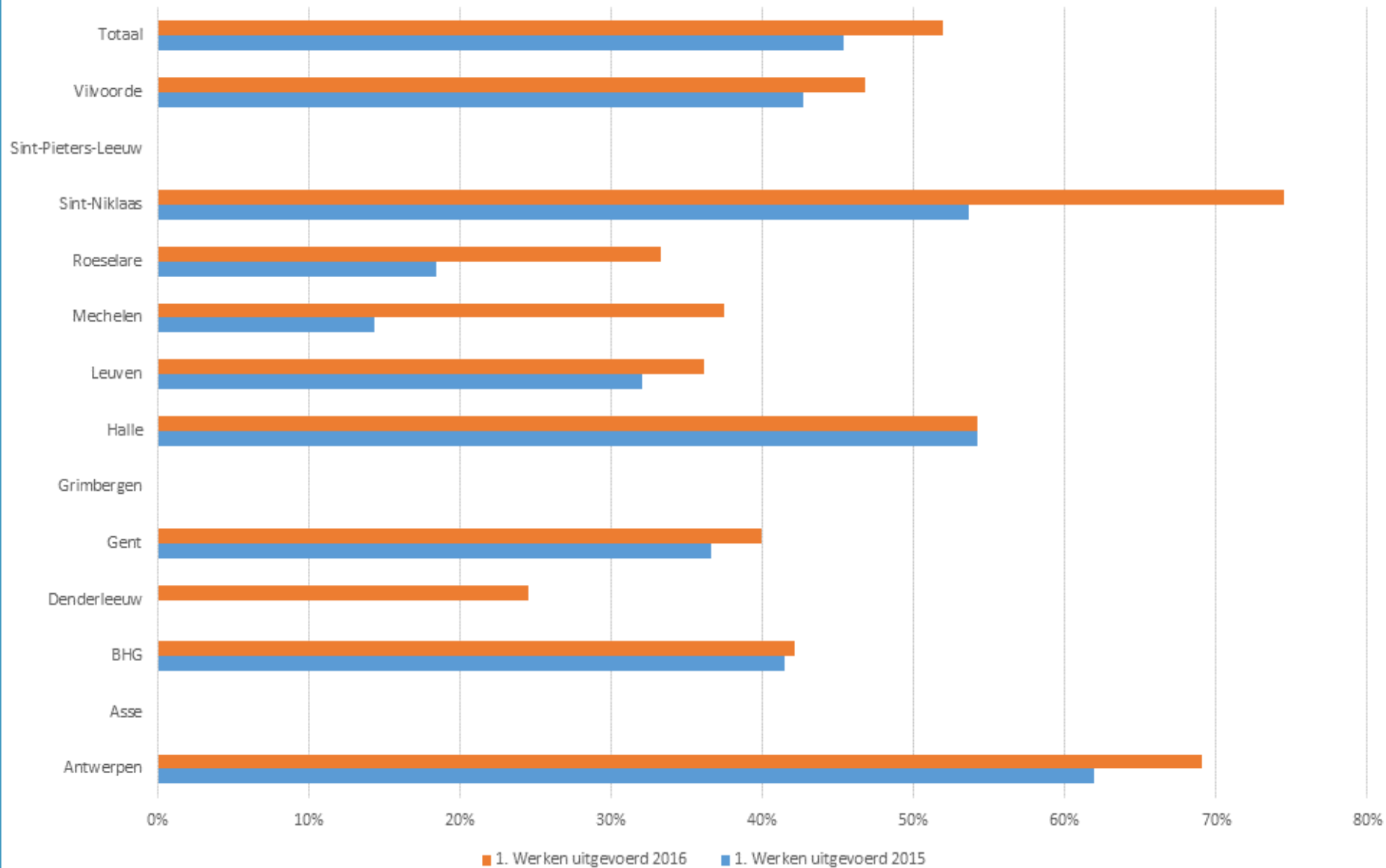
Effectieve realisatiegraad:
vooruitgang:

dec. 2016 t.o.v. dec. 2015:

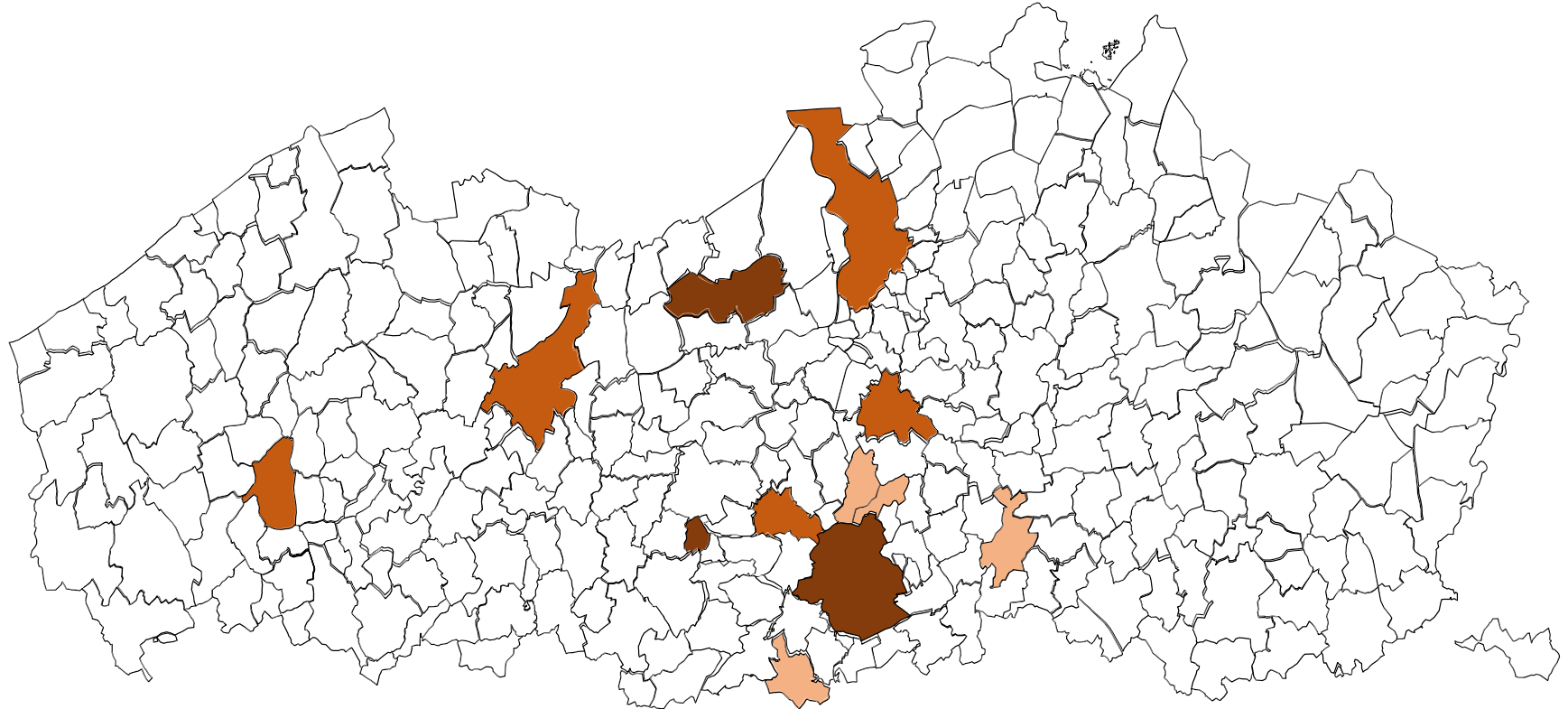
► 14.519 plaatsen in totaal
gerealiseerd (+3.261)

Fusie-gemeente	Plaatsen klaar eind 2015	Plaatsen klaar eind 2016	Vooruitgang
Antwerpen	7294 (63%)	8482 (73%)	1188 (10%)
Asse	0 (0%)	125 (15%)	125 (15%)
BHG	1252 (36%)	1951 (57%)	699 (20%)
Denderleeuw	0 (0%)	96 (24%)	96 (24%)
Gent	1233 (38%)	1377 (42%)	144 (4%)
Grimbergen	0 (0%)	123 (28%)	123 (28%)
Halle	275 (54%)	275 (54%)	0 (0%)
Leuven	172 (34%)	185 (36%)	13 (3%)
Mechelen	200 (13%)	641 (42%)	441 (29%)
Roeselare	150 (18%)	396 (49%)	246 (31%)
Sint-Niklaas	178 (45%)	292 (74%)	114 (29%)
Sint-Pieters-Leeuw	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
Vilvoorde	504 (43%)	576 (49%)	72 (6%)
Totaal	11258 (45%)	14519 (58%)	3261 (13%)

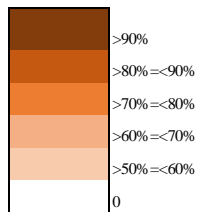
Stoelen van projecten met status 'Werken uitgevoerd' (%)

Capaciteitsprojecten 2010 – 2015: gerealiseerd en opgestart

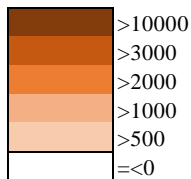
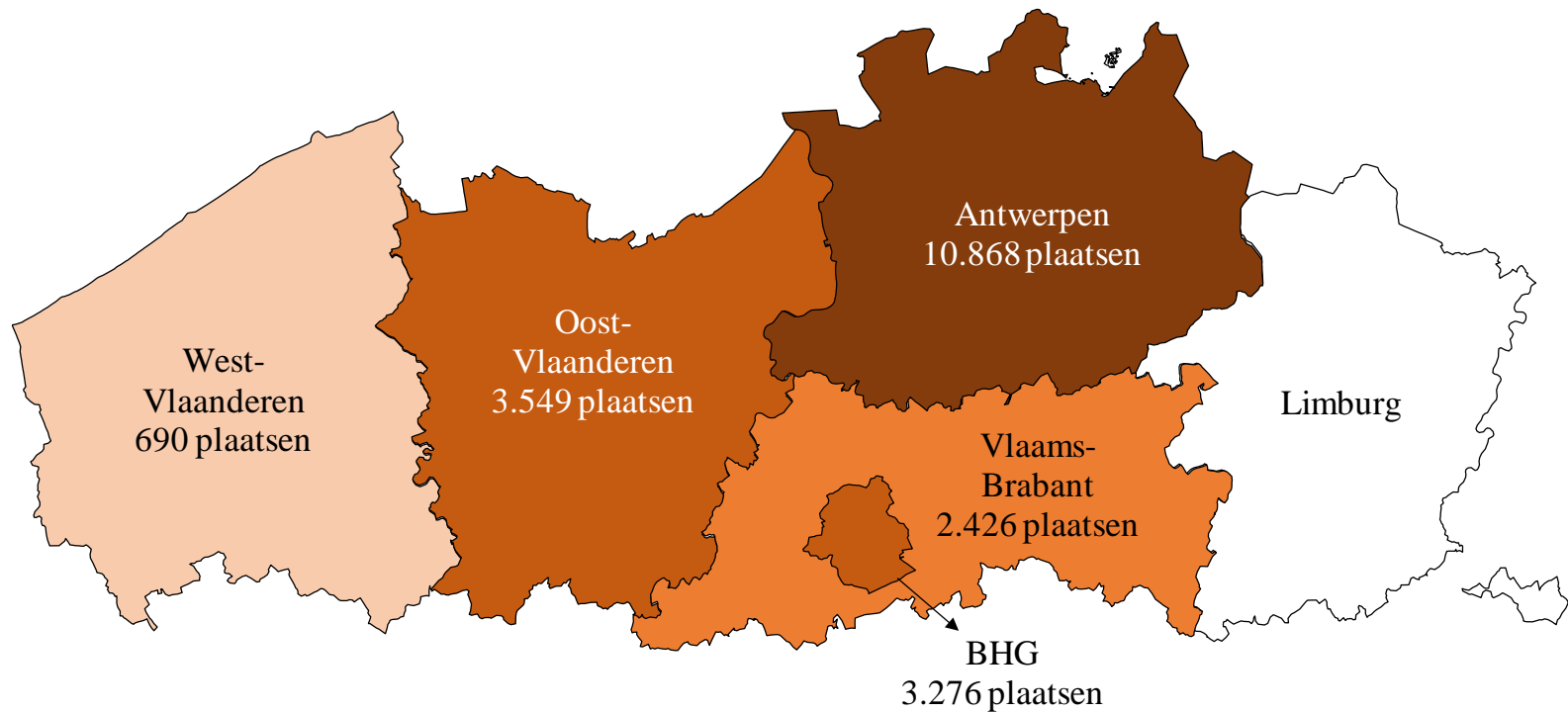
Gerangschikt naar realisatiegraad (werken gerealiseerd en of gestart):

1	Denderleeuw	100%	7	Antwerpen	82%	13	Sint-Pieters-Leeuw	0%
2	Sint-Niklaas	100%	8	Mechelen	81%			
3	BHG	96%	9	Vilvoorde	70%			
4	Roeselare	85%	10	Leuven	69%			
5	Gent	84%	11	Grimbergen	61%			
6	Asse	83%	12	Halle	61%			

Capaciteitsprojecten 2010 – 2015: gerealiseerd en opgestart (per provincie)

2.1 Capaciteitsproblematiek opvolgen en een structurele oplossing uitwerken (3)

Toekomstige realisatiegraad:

► Meer dan 22.500 extra plaatsen nog te realiseren tussen 2017 en 2020

Aantal nog te realiseren stoelen	2017	2018	2019	2020	Totaal
Antwerpen	488	1.553	625	1.987	4.653
BHG	64	1.430	561		2.055
Bonheiden		180			180
Edegem		340	225		565
Gent	153	334	290		777
Grimbergen		132	125		257
Halle	50	50		144	244
Landen		275	175		450
Machelen	144	25			169
Mechelen	40	379	115		534
Meise			209		209
Schoten	154	489	120	46	809
Sint-Niklaas	231	595	0		826
Sint-Pieters-Leeuw		248			248
Tienen	98	150	96		344
Wemmel	40		200		240
Totaal	1.462	6.180	2.741	2.177	12.560

3. Alternatieve financierings- bronnen aanboren

3.1 De DBFM-operatie 'Scholen van Morgen' integraal uitvoeren

3.2 Nieuwe projectspecifieke DBFM-operaties opzetten

3.3 Een reglementair kader voor huursubsidies uitwerken

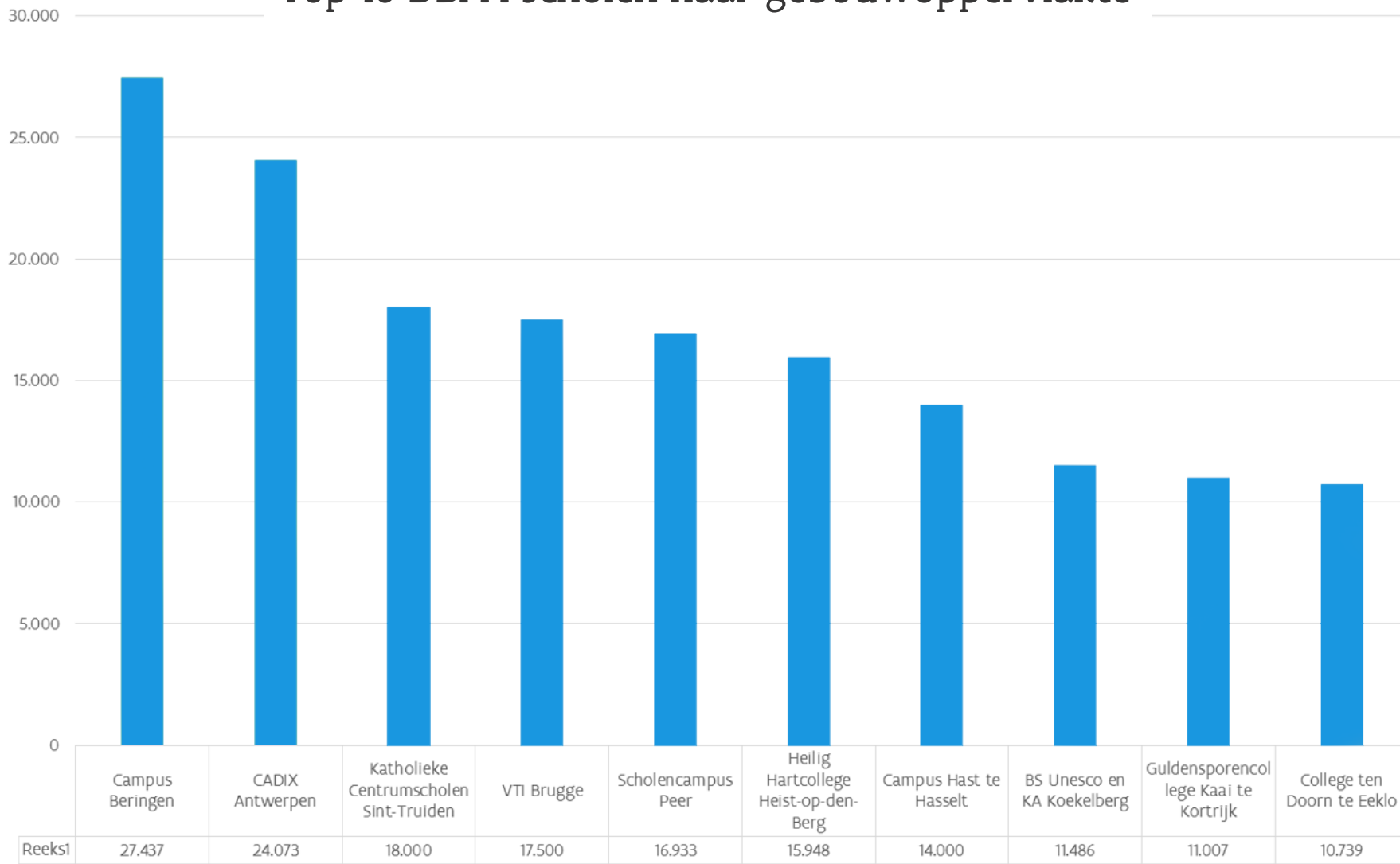
3.1 DBFM-programma 'Scholen van Morgen' integraal uitvoeren (1)

- ▶ Inbreiding Scholen van Morgen (dankzij BTW-verlaging)
- ▶ 17 extra DBFM-projecten (circa 80.000 m²)
- ▶ 182 DBFM-projecten in totaal
- ▶ Eind 2018: eerste evaluatierapport van AGION

3.1 DBFM-programma 'Scholen van Morgen' integraal uitvoeren (2)

- ▶ Kenmerkend voor DBFM-projecten:
  - Nieuwbouw: 90% t.o.v. 38% in regulier circuit
  - Ontwerp- en bouwproces planmatiger aangepakt t.o.v. regulier circuit
  - Grote projecten: 3.883 m² gemiddelde bouwoppervlakte t.o.v. 1.491 m² in regulier circuit

Top 10 DBFM-scholen naar gebouwoppervlakte

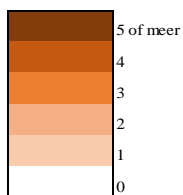
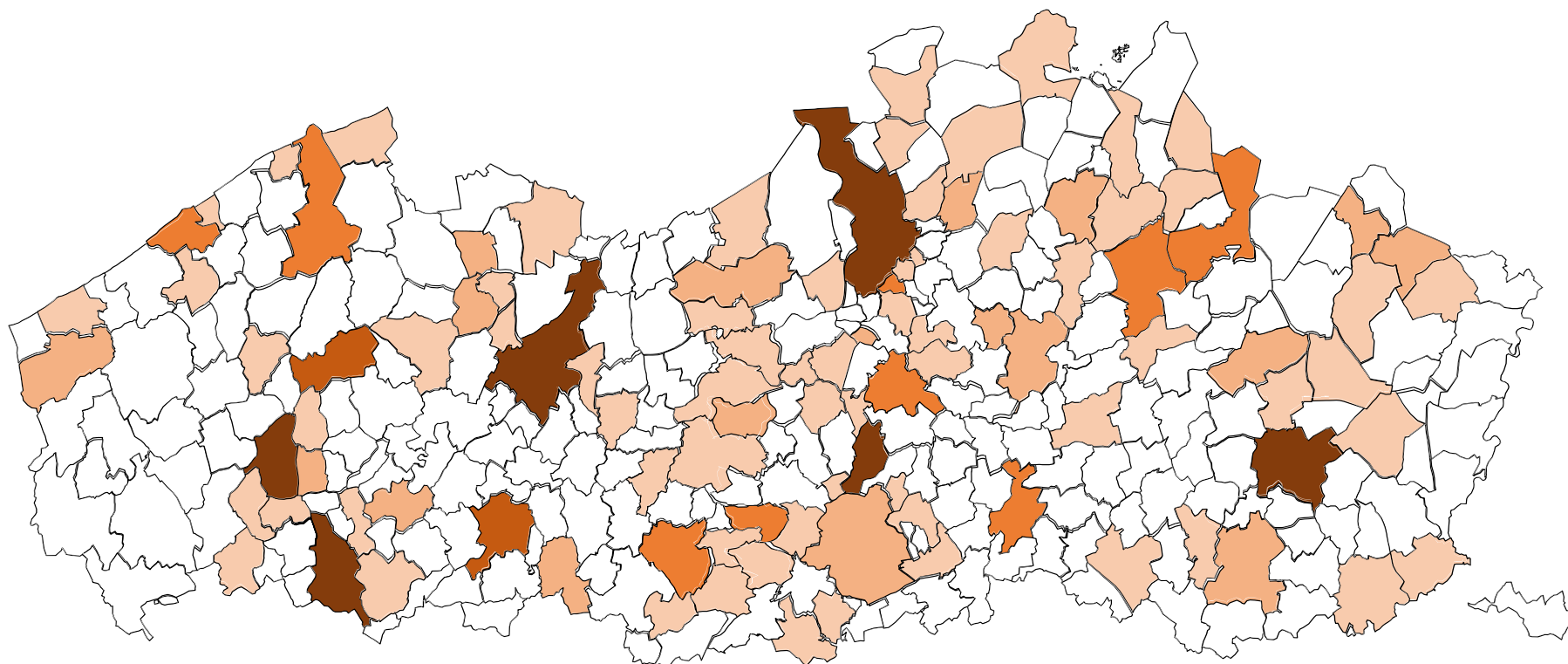

3.1 DBFM-programma 'Scholen van Morgen' integraal uitvoeren (3): status juni 2017

	452.791 m ² 73%	133 In gebruik
	137.476 m ² 15%	27 In bouw
	116.122 m ² 12%	22 In aanbesteding en ontwerp
	706.389 m ²	182

DBFM Scholen van Morgen in aantal projecten per gemeente

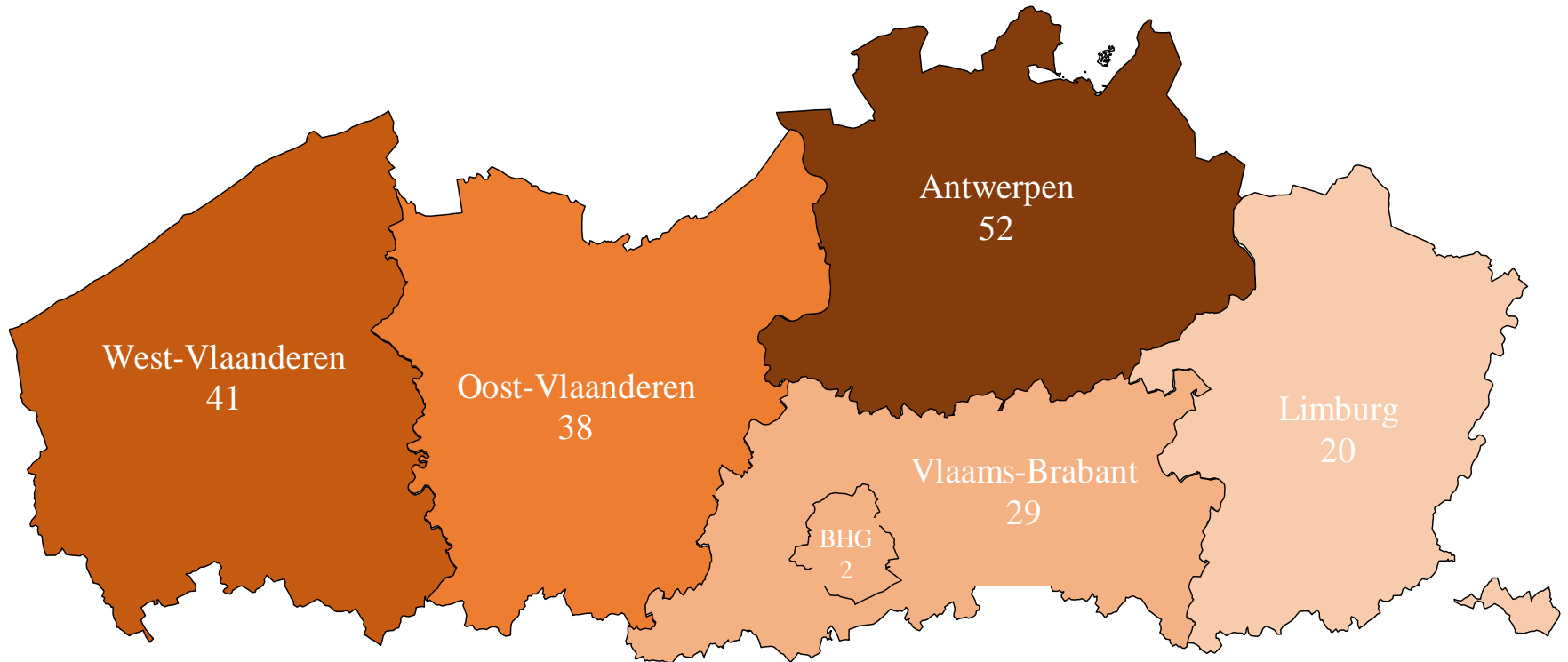

Top 20 (in aantal projecten):

1	Antwerpen	10	6	Roeselare	5	11	Geel	3	16	Oostende	3
2	Gent	8	7	Oudenaarde	4	12	Leuven	3	17	Temat	3
3	Kortrijk	8	8	Wingene	4	13	Mechelen	3	18	Beringen	2
4	Vilvoorde	7	9	Brugge	3	14	Mol	3	19	Berlaar	2
5	Hasselt	5	10	Edegem	3	15	Ninove	3	20	BHG	2

DBFM Scholen van Morgen in aantal projecten per provincie en BHG 182 grote projecten in totaal

3.2 Nieuwe projectspecifieke DBFM-operaties (1)

- ▶ Nieuw DBFM-Decreet van 25/11/2016
- ▶ Aandacht voor ESR-kader (cfr. positief advies Eurostat)
- ▶ BVR Projectbureau (incl. deskundigen)
- ▶ Oproep kandidaten (clusters) van DBFM-projecten gelanceerd op 5 maart 2017
- ▶ 300 miljoen euro investeringsbudget ingevolge begroting 2017

3.2 Nieuwe projectspecifieke DBFM-operaties (2)

- ▶ 9 DBFM-clusters met 1 projectdossier
- ▶ 12 DBFM-clusters met 2 tot 6 projectdossiers
- ▶ Grootste DBFM-project: 20.800 m² (Ieper)
- ▶ 2e grootste DBFM-project: 17.458 m² (Brussels Hoofdstedelijk Gewest)
- ▶ Grootste DBFM-cluster: 35.088 m²
- ▶ Totaal ingediend kandidaat-investeringsvolume: 637.594.457 €

3.2 Nieuwe projectspecifieke DBFM-operaties (3)

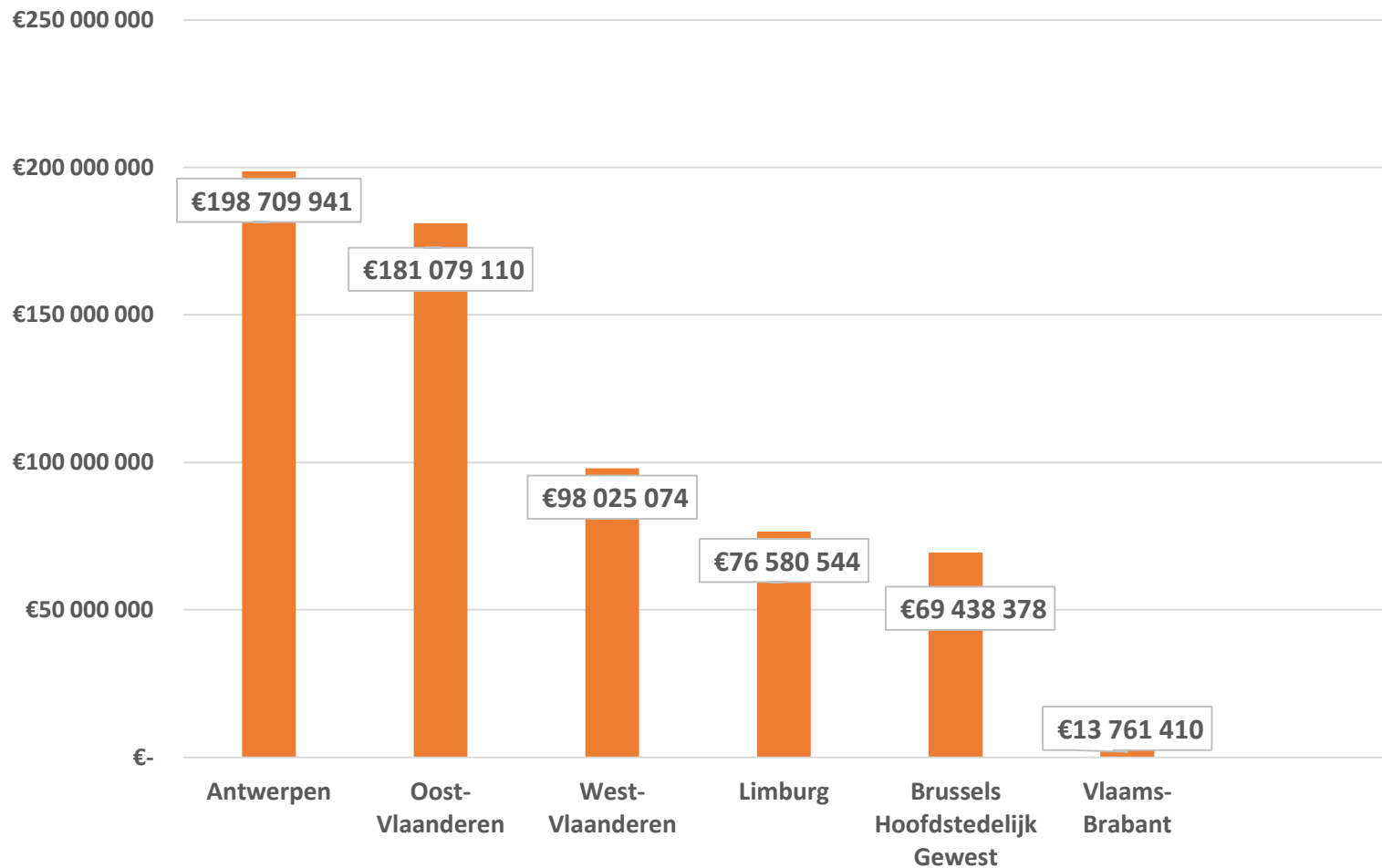
	Investeringskost Project(cluster) (incl. BTW)	# projecten	Totaal	m ²
1	Cluster Broeders van Liefde	4	73 349 010	35 088
2	Cluster KOBA 1	6	44 930 048	21 747
3	Cluster Antwerpen-Brecht	3	44 367 626	21 374
4	Sint-Maartensscholen Ieper	1	43 286 838	20 800
5	Cluster SMI-ARKO	2	37 913 167	18 280
6	VGC - St. Michelsite	1	44 130 694	17 458
7	Cluster GO! 1	6	35 996 165	17 427
8	Cluster Wingene-Poperinge-Maldegem	3	35 554 951	17 322
9	Cluster vzw Tabor	5	35 354 872	16 984
10	vzw KOGA	1	31 302 926	15 102
11	Cluster Herentals-Bornem	3	26 989 035	13 086
12	Scholengemeenschap Lanaken	1	26 533 022	12 760
13	Cluster GO!2	3	25 695 534	12 519
14	Ignatius scholen Brussel	1	25 307 684	12 450
15	Cluster Gent-Ninove	3	25 097 767	12 065
16	Cluster Lucerna-Steinerschool	2	22 906 212	11 253
17	Hoger Technisch Instituut Sint-Antonius te Gent	1	20 977 468	10 080
18	optie Cluster KOBA 1	1	12 997 791	6 271
19	Gemeentelijke basisschool Destelbergen	1	7 454 450	4 504
20	gemeente Wijnegem	1	9 002 583	4 327
21	Cluster Gemeente Lochristi	3	8 446 614	4 125
	Totaal	52	637 594 457	305 022

3.2 Nieuw projectspecifieke DBFM-operaties (4)

➤ Ingediende DBFM-kandidaat-dossiers per onderwijsnet:

	Aantal aanvragen	Aantal m ²	Investeringskost (incl. BTW)	Gemiddelde projectgrootte in m ²
VGO	31	226 681	€ 477 356 096	7 312
OGO	12	48 395	€ 98 546 663	4 033
GO!	9	29 946	€ 61 691 698	3 327
Totaal	52	305 022	€ 637 594 457	5 866

Overzicht kandidaat DBFM-dossiers per provincie

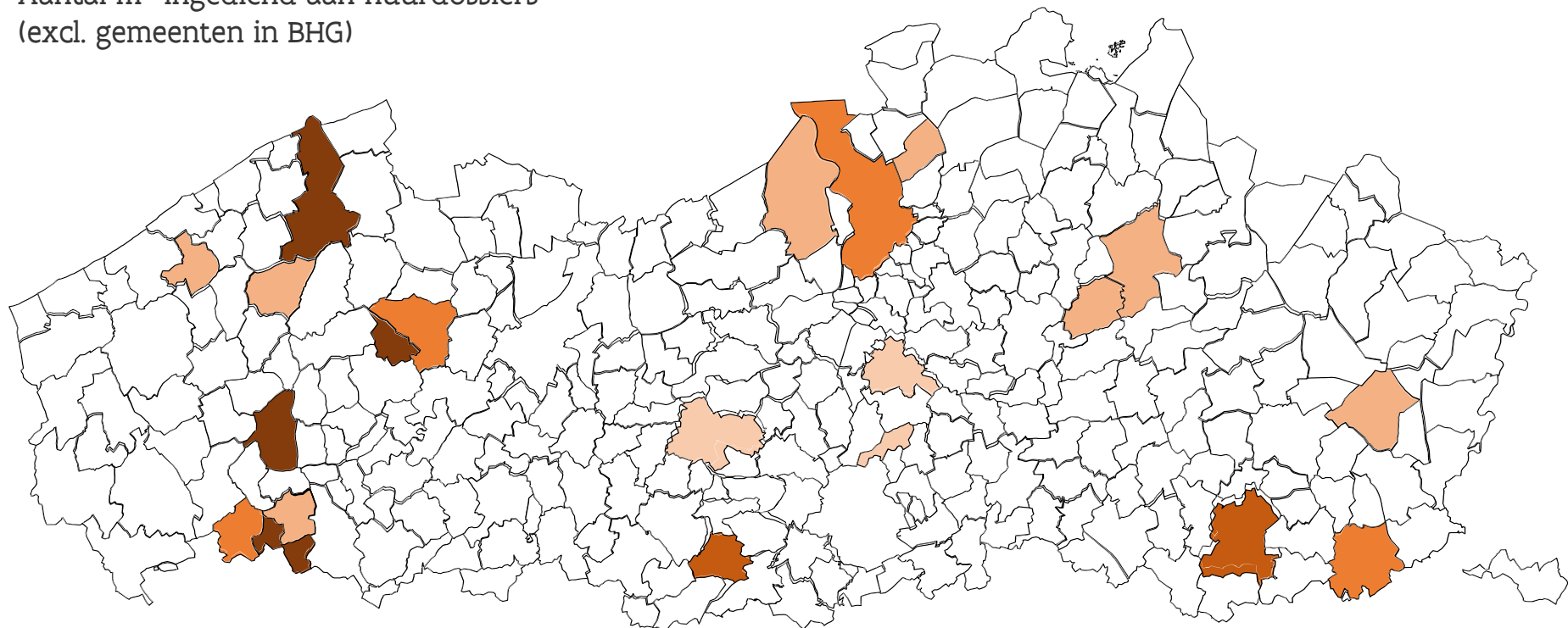
3.3 Reglementair kader voor huursubsidies uitwerken (1)

- ▶ Regelgevend kader incl. model AGON berekening **maximale huursubsidienorm** (2015/2016)
- ▶ September 2016 eerste oproep
- ▶ 40 dossiers ingediend (DL 31/12/2016)
- ▶ **35 dossiers** goedgekeurd (04/2017)
- ▶ **3 miljoen euro huursubsidies** (circa 88 miljoen euro investeringen)
- ▶ **9.775 plaatsen** (waarvan 2.035 nieuwe plaatsen)

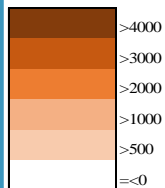
Overzicht ingediende huurdoossiers

Aantal m² ingediend aan huurdoossiers
(excl. gemeenten in BHG)

Top 20 (in aantal vierkante meter):

1	Roeselare	8.341	6	Sint-Truiden	3.137	11	Brasschaat	1.940	16	Gistel	1.179
2	Brugge	5.579	7	Tongeren	2.865	12	Beveren	1.715	17	Zedelgem	1.153
3	Ruiselede	4.015	8	Wervik	2.673	13	Geel	1.643	18	Westerlo	1.110
4	Menen	4.006	9	Aalter	2.664	14	Genk	1.605	19	Aalst	838
5	Gooik	3.300	10	Antwerpen	2.475	15	Wevelgem	1.433	20	Mechelen	595

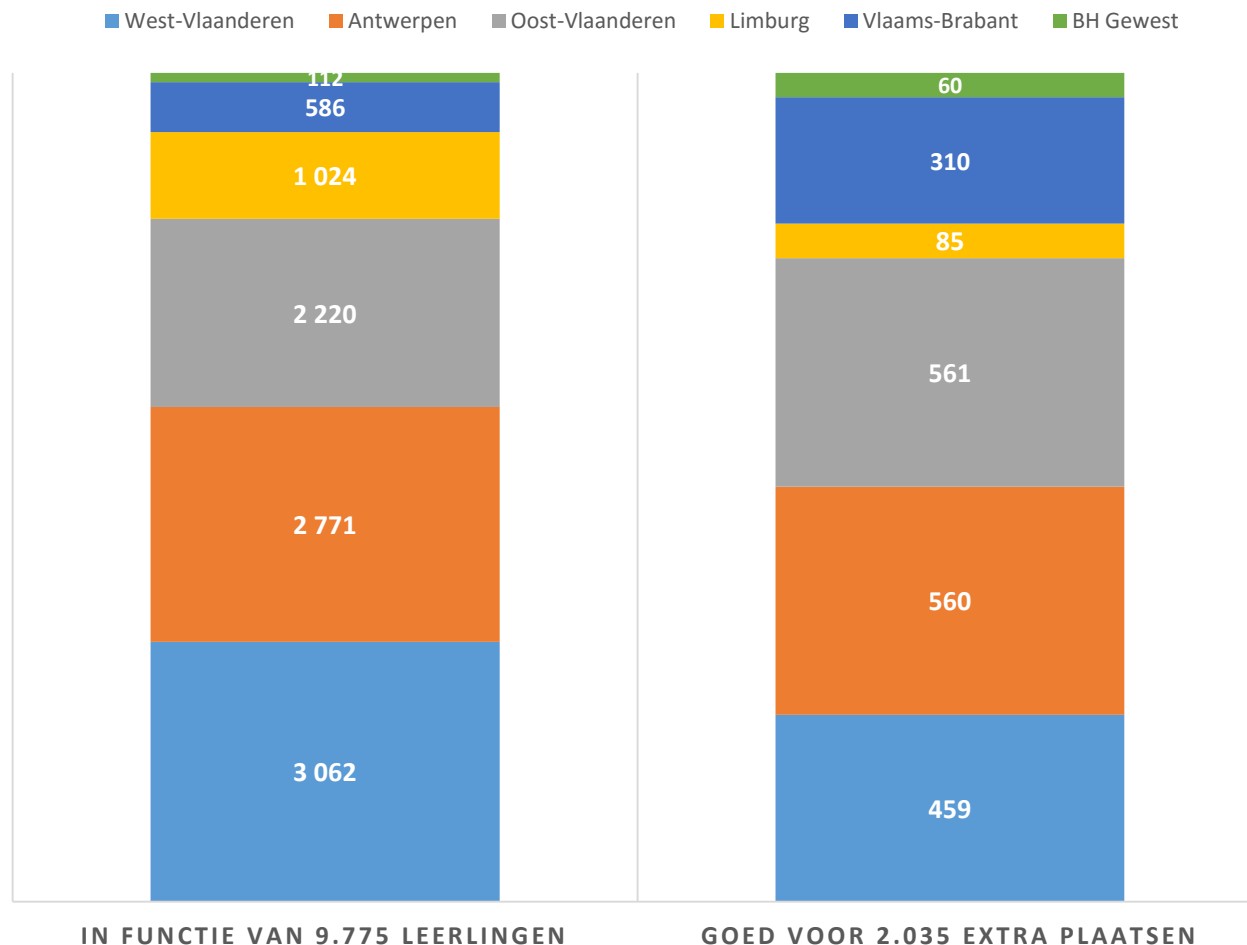

Vlaamse
Regering

3.3 Reglementair kader voor huursubsidies uitwerken (2)

35 GOEDGEKEURDE HUURDOSSIERS

Provincie	Aantal goed-gekeurde dossiers
Antwerpen	5
BH Gewest	1
Limburg	3
Oost-Vlaanderen	9
Vlaams-Brabant	4
West-Vlaanderen	13
Totaal	35

4. Focus op schoolgebouwen van de toekomst

Multifunctionaliteit en medegebruik

Duurzame energieuze gebouwen

4. Focus op schoolgebouwen van de toekomst (1)

- ▶ Multifunctionaliteit, duurzaamheid en energie-efficiëntie als basisuitgangspunten
  - Slim delen schoolinfrastructuur: www.slimgedeeld.be
  - Opvolging 14-tal multifunctionele scholenbouwprojecten
  - Nieuwe raamovereenkomst met Telenet: **Schoolnet+**: met extra diensten

4. Focus op schoolgebouwen van de toekomst (2)

Schoolnet+

De ultrabetrouwbare en modulaire
ICT-oplossing voor scholen

4. Focus op schoolgebouwen van de toekomst (3)

- ▶ Duurzame energiezuinige gebouwen
- ▶ Bijkomende middelen via Vlaams Klimaatfonds:
  - 52 miljoen voor duurzame schoolgebouwen (leerplicht- en hoger onderwijs)
  - 2 miljoen voor klimaateducatie en sensibilisering
- ▶ 11 klimaatacties / klimaatmaatregelen

4. Focus op schoolgebouwen van de toekomst (4)

▶ Zonneplan voor schoolgebouwen

- Lening aan 1%
- Maximumbedrag 135.000 euro (excl. BTW)
- Duurtijd lening: 15 jaar
- Raamovereenkomst VEB voor aankoop zonnepanelen
- **5 miljoen euro in 2017** (AGION: 3,8 miljoen en GO: 1,2 miljoen euro)

4. Focus op schoolgebouwen van de toekomst (5)

▶ Oproep 'delen van schoolsportinfrastructuur'

- 2,3 miljoen euro vanuit Sport
- 1,73 miljoen euro vanuit Onderwijs
- Subsidie voor infrastructuurwerken (max. 200.000 euro)
- Subsidie voor exploitatiekosten (max. 30.000 euro)
- **53 dossiers gesubsidieerd**

▶ Asbestverwijdering in scholen

- Twee asbestovereenkomsten
- **7,5 miljoen euro** vanuit OVAM / Leefmilieu

5. Langetermijn- planning en beheersmatige aanpak bevorderen

Lange termijnplanning bevorderen

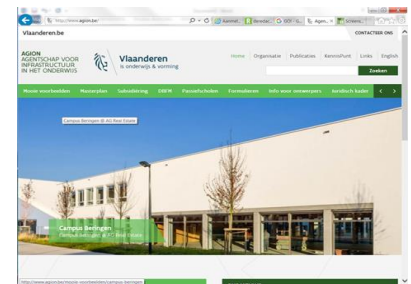
Advies en begeleiding

Planning GO!

5. Langetermijnplanning en beheersmatige aanpak bevorderen (1)

- ▶ Langetermijnplanning schoolbesturen stimuleren
  - Haalbaarheidsonderzoek om sociale economie of technische scholen in te schakelen
- ▶ Inzetten op advies en begeleiding
  - Vernieuwde **website AGION** met goede praktijkvoorbeelden
  - Onderzoeksopdracht **'kostenefficiënt bouwen'**

AGION
AGENTSCHAP VOOR
INFRASTRUCTUUR
IN HET ONDERWIJS

5. Langetermijnplanning en beheersmatige aanpak bevorderen (2)

► Planningsproces infrastructuur GO!

- Globaal infrastructuurbeleidsplan
- Eind 2018: elke scholengroep integraalplan
- Patrimonium nauwgezet in kaart gebracht
- Beheer op lange termijn mogelijk
- Multidisciplinaire en participatieve aanpak

Conclusie

Heel wat acties uit het Masterplan Scholenbouw reeds in uitvoering:

SD 1

- Toename investeringsvolume
- Rationalisatie procedures subsidieaanvragen AGION
- Vereenvoudiging dossierbehandeling AGION

SD 2

- Capaciteitsmonitor 2015
- Meerjarenplanning tot 2016-2018
- Strikte opvolging realisatiegraad

SD 3

- Integrale uitvoering en inbreiding DBFM-programma Scholen van Morgen
- Nieuw kader én budget voor projectspecifieke DBFM-operaties
- Nieuw regelgevend kader huursubsidies operationeel

SD 4

- Klimaatacties onderwijs
- Zonneplan voor schoolgebouwen
- Oproep “delen van schoolsportinfrastructuur”
- Asbestverwijdering in scholen

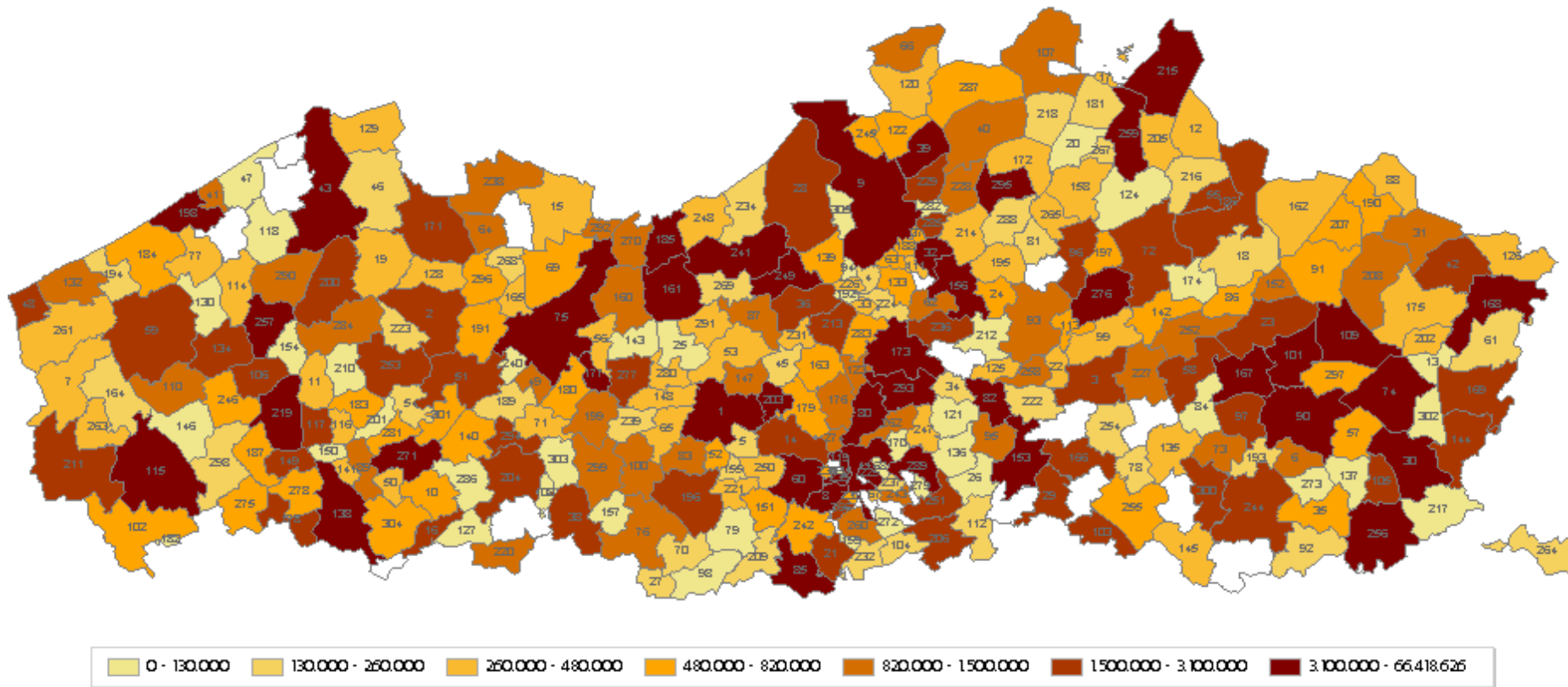

SD 5

- Onderzoeken opgestart
- Advies en begeleiding AGION
- Planningsproces infrastructuur GO!

Uitvoering Masterplan Scholenbouw op schema

We bouwen en verbouwen scholen in 306 Vlaamse en Brusselse gemeenten (93,6%)

Uitvoering Masterplan Scholenbouw